

"Proletarec"
je delavski list
za misleče
čitatelje.

PROLETAREC

GLASILO
PROSVETNE
MATICE
J. S. Z.

OFFICIAL ORGAN JUGOSLAV FEDERATION, S. P.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

37. — NO. 1307.

Entered as second-class matter, December 8, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

CHICAGO, ILL., 29. SEPTEMBRA, (SEPTEMBER 29,) 1932.

Published weekly at 2429 W. 28th St.

LETO — VOL. XXVII

ODPRAVA PROFITARSKEGA SISTEMA EDINA REŠITEV

VSA SOCIALNA ZLA SO POSLEDICA NESMISELNE EKONOMSKE UREDBE

Mednarodni špekulanti se opirajo na "narodno protekcijo". — Blazno zapiranje mej. — Vojna nevarnost

Kapitalistične države so se s carinami tako zavezile, da je izvorna trgovina domalega prenehala, in v kolikor ni, je deželam bolj breme kakor v korist. S svojimi carinskimi zidovi torej niso dosegle tega, kar so zakonodajale v svoji želji, protektrirati domačo agrikulturo in domačo industrijo, nameravale.

Ameriški živilski trust ne kontrolira samo klavnice v Zed. državah, nego tudi v Argentini in veči drugih deželah. Namesto, da bi ameriški kapitalisti izvažali izdelke svojih tovarnen na Kitajskem, so si rajše zgradili tovarne na Kitajskem. V Nemčiji imajo vložena nad milijardo dolarjev v raznih obratih.

Vzemimo za primeru Henry Forda. V Detroitu ima velikanske tovarne in manjše delavnice ter tovarne v več drugih mestih Zed. držav. Vse slušijo največ domačemu trgu. Za evropski trg izdeluje traktorje v svoji tovarni na Irskem, iz katere jih izvažata tudi v Zed. države, ker je produkcija tam cenejša, in se mu jih izplača vražati sem vzlic carini. Ima tovarne avtomobilov v več drugih deželah v Evropi. Ima jo v Aziji. Ima jo v Mehiki, katero je otvoril septembra. V nji lahko izdela sto avtomobilov na dan. Ima tovarno v Windsorju, Kanada, tik Detroitu, ki zalaga s Fordovimi avti kanadski trg. Posuđuje avtomobilske delavnice v Južni Ameriki. V Braziliji ima ogromna polja in gozdove, kjer pridajuje kavčuk. Imel je tovarne v Rusiji in v sporazumu s sovjetsko vlado je za gotove koncesije zgradil novo po istih principih, kakor so v Detroitu. Profit vseh Fordovih tovarnen po svetu se steka v blagajno

Fordove familije. V svojem biznisu je Ford mednarodna, kakor je npr. Morgan mednarodna finančnik. Obema pa mora protektrirati investicije v inozemstvu ameriška vlada na stroške vsega ljudstva, dasi nima ameriško ljudstvo od milijonov dolarjev imovine v drugih državah prav nobene koristi. Braniti mora torej le njune osebne interese, njun profit, in istotako mora braniti interese vseh drugih ameriških kapitalistov, ki imajo bogastva tukaj in v inozemstvu. Prav tako protektrira "svoje" interese v drugih državah Velika Britanija, Nemčija, Francija, in v kolikor morejo, vse druge kapitalistične države in državnice.

Kapitalizem je dolgo igral na šovinistično harfo. Socialistom so šteli za greh in veleizdajstvo vsako druženje z delavci drugih dežel. Pa je socialistična teorija vendar pravilna, kar je dokazal kapitalizem nenehno sam. Vse dežele so odvisne druga od druge. Čemu potem sploh treba armada, mej in carine? Dokazano je, da te stvari svet v današnji dobi moderne tehnike in masne produkcije najbolj tepejo. Kapitalizem omenjenih hib ne bo odpravil, ker so bistvo njegovega sistema in ker so svojstvo njegove blazne tekme za profiti in kupčenjem bogastev za posameznike.

Militarizem, meje in carine morajo odpasti, če hoče kdaj človeštvo res blagostanje, sigurnost in varnost. Socialisti edini je zmožen zgraditi tako civilizacijo. Dokler pa ostane sedanji red, bo vlada nesigurnost, vojna napetost ne odneha, militarizem bo žrl in žrl, in vsak hip se lahko pono- vi krvavi vojni ples. Ali se zaradi profitov posameznikov izplača, da bi se delavci in kmetje k'ali? Delavec in kmet gotovo ne! Vsled tega njih socialistično gibanje v njihove korist kliče v svoje vrste.

V CHICAGU JE OSEBNA VARNOST POD NIČLO

Pred stanovanjem sodnika John P. McGoortya v Chicagu

je v torek 20. sept. razpočila bomba. Ravno ko je ekaplodi-

VOJAŠTVO PRIPRAVLJENO PROTI DELAVCEM

Na sliki je oddelek illinoiske državne milice, ki je bila poslana v okrožje Taylorvillu, da protektrira interese kompanije in nastopi proti piketom, ako potrebno. Kadar koli je pozvano vojaštvo v akcijo, je to vselej zato, da brani privatne interese. Šele kadar bo delavstvo poslalo v zakonodaje in na governorjevo mesto svoje zastopnike, prenehajo take slike in razmere kakrni imamo danes.

MILITARISTI V EVROPI POSTAJAJO SPET AROGANTNI. DELAVCI ZA MIR

Nemška junkerska vlada za oborožitev. — Manevri v Nemčiji in Italiji. — Polom razorožitvene konference

Vsak šolarček danes lahko ve, da je vojna l. 1914 povzročila Evropi in ostalemu svetu nepopisno gorje. Vzlic tej resnici se pripravljajo na novo vojno. Konferenca za omejitve oboroževanja, ki se vleče že nekaj let, seveda s primernimi "odmori", le troši svoj čas in denar, ne da bi dosegla kolikšak v prilog svetovnega mira.

V Nemčiji je zdaj na krmilu — protiustavno — vlada junckerjev, ki jo podpira predsednik Hindenburg, in ta vlada zahteva, da se določbe v versajlski mirovni pogodbi, katere prepovedujejo Nemčiji obnove militarizma črtajo in se ji dovoli spet pripravljene na "obrambo". Če vlada to zahtovo izvede, bo Nemčija v par letih spet kasarska država in oficir bo prednostno biva v javnem življenju, kakor pod kajzerjem.

Nemška državna garda je imela julija in avgusta maneuvre. Šlo se je za "obrambo" Berlina pred dozdavnim sovražnikom z vzhoda, kar pomeni Poljsko. "Poljaki" so Nemčijo teoretično premagali in v zeli Berlin. Vlado časopisje je radi tega "poraza" dvignilo še večji krik za zahtevo, da se mora Nemčija oborožiti, bodisi s privoljenjem ali pa brez privo-

rala, sta šla mimo po trotoarju 15-letni Lee Koeppen in Ada Miller Moyer, istotako stara 15 let. Je omožena in ima otroka. Fantu je eksplozija izrgala obe očesi in bo pohabljen za vse življenje. Mladici ženi je razstrelba pokvarila oči in ji razorala obraz. Nikomur nista storila nič zalega, pa sta plačala tak davek na oltar čikaških zločincev. Začele so se seveda običajne preiskave in mnogo osumljencev je bilo na policiji pretepanih, da bi priznali zločin, ki ga niso storili. Krivda za tako stanje je v sistemu, česar večina ljudstva v svojo največjo škodo ni še zapopadlo.

ljenja bivših zaveznikov in konference za omejitve militarizma. Nemci, ki so bili vzgajani v tradicionalno militarističnem duhu, se kajpada nadvkušajo, socialistom pa vladna cenzura ne dovoli, da bi lahko vse skozi prostolmalični ljudstvu, da vsa "pripravljenost na obrambo" pod kajzerjem ni imela drugih posledic kakor še večjo mizerijo za Nemčijo in za "zmagovite" dežele.

V Italiji so prošle poletje tudi imeli velike maneuvre, v namenu, da nahujeajo vojake in ljudstvo proti "sovražnim" deželam, kar v Italiji znači Francijo in Jugoslavijo. Slednja istotako troši večino svojih energij za militarizem. Vsi hočejo biti pripravljeni na obrambo. Posledica je splošna politična nesigurnost, zapiranje mej trgovini in pa čakanje na vojno, ki je neizbežna. Namreč neizbežna dotlej, dokler bodo dominirali vlade kapitalistični politiki. Razveseljeno dejstvo pri tem je, da se delavsko gibanje v Evropi pod vodstvom socialistične internacionale vzlic izbičanju in združbarški taktiki komunistov jača. Eдино le delavski razred, socialistično organiziran, je v stanju graditi nove razmere in nov red, ki privede v človeško civilizacijo.

Klub št. 1 v kampanji

Na prošli seji kluba št. 1 dne 28. sept. je bil izvoljen poseben odbor, čigar naloga je aranžirati širjenje socialističnih letakov od strani članov tega kluba. Izvoljeni so bili v ta odbor Anton Garden, John Rak in Anton Vičič, s katerimi bosta sodelovala klubov tajnik Peter Bernik in organizator Chas. Pogorelec.

TRUŠČ V KAMPANJI

Kapitalisti agtirajo za svoje kandidate s truščem. Vi pa rabite razum in glasujte za Thomasa in Maurerja.

LA FOLLETTE IN NJEGOVI PROGRESIVCI SO IZGUBILI BITKO

Prvic v 40. letih se je dogodilo, da je LaFolletteova frakcija republikanske stranke v Wisconsinu doživela poraz. Pri primarnih volitvah 20. sept. je zmagala reakcionarna struja. Za governerskega kandidata je bil na republikanskem tiketu nominiran sheboynganski fabrikant Kohler proti sedanjemu governerju Philip LaFollettu. Za republikanskega kandidata v zvezni senat je dobil nominacijo John B. Chaple, o katerem pišejo, da je bil okrog l. 1919, komunist, sedaj pa je goreč zagovornik kapitalizma in fašizma proti sedanjemu senatorju La Follettovu progresivne republikanske struje John J. Blainu. Precejšen vzrok porazu lafolletteovcev je, da so demokrate nehali ribariti v kalnem in glasovali pri primarnih volitvah za svoje kandidate. Norman Thomas je dejal, ko so ga vprašali, kaj misli o porazu LaFollette, da če so progresivci res progresivni, ne spadajo v republikansko stranko niti ob primarnih volitvah. Vsekakor pa bo to razčističevanje koristilo socialističnemu gibanju, katero propagira odkrito akcijo proti kapitalizmu.

Perušek bo spet poučeval

V jugoslovanski šoli moderne umetnosti v Clevelandu bo to jesen in zimo spet poučeval H. G. Perušek. Vpisavanje se prične v soboto 1. oktobra v Slov. nar. domu.

200.000 otrok vagabundari po deželi

Dve sto tisoč otrok je v tej krizi brez doma, ali pa so žli z doma valed bede, in se potepajo po deželi. To ugotovitev so prinesli po statističnih podatkih kapitalistični listi. Dve sto tisoč otrok se kvari s pohajkovanjem, namesto, da bi iz njih poštena družba napravila dobre člane. Kvarijo si zdravje in um. Izpostavljeni so poniževanju in izganjanju iz kraja v kraj. Sistem, ki to dopušta, zasluži, da se ga čimprej odpravi.

Veliko zanimanje za socialistično stranko

Pri primarnih volitvah v Wisconsinu dne 20. septembra so dobili socialisti 250 odstočkov več glasov kakor pri primarnih volitvah za kandidate v iste urade l. 1930. Socialistični kandidat za šerifa Al Benson je dobil prošli teden 26,000 glasov, pred dvema leti pa 10,560. V enaki proporciji so narasli glasovi za druge socialistične kandidate v milwaukeeškem okraju, medtem ko so dobili soc. kandidat za governorja in drugi na socialistični listi, ki so nominirani v državne urade, trikrat več glasov kakor l. 1930. Socialisti v Milwaukeeju se nadejajo, da bodo zmagali 8. novembra s celotno listo kandidatov v Milwaukee County in v dveh ali treh kongresnih distrikih.

Enako kakor v Wisconsinu bodo socialistični glasovi narasli več sto odstočkov v drugih državah. Revija Literary Digest je razposlala volilec 20,000,000 poskusnih glasovnic, da ugotovi v naprej, "kdo bo izvoljen". Rezultat bo objavljala skozi do konca oktobra. Prvi je v izdaji z dne 24. sept., ki prikazuje sledeče številke (oddanih glasov):

Herbert Hoover 28,193
Franklin Roosevelt 27,654
Norman Thomas 3,792
William Z. Foster 209

Dasi te številke niso točno merilo, so vendar dokaz, da bo do socialisti dobili stotoče več glasov kot kdajkoli poprej; ne samo to, kajti socialistična stranka pride iz te kampanje ne le kot stranka protesta, nego kot močna politična grupacija, s katero bo treba v bodočnosti računati. Bil je že skrajni čas, da se je razumnejši del ameriškega delavstva začel nagibati k socialistom. Če bo stranka dovolj naglo napredovala, bo v stanju priboriti temeljito izboljšanje razmer brez da bi kapitalizem povzročil še večjo mizerijo nego jo imamo danes. Če pa bi ljudstvo še ne hotelo spregledati, je katastrofa neizogibna in potem bo treba graditi na pogorišču, namesto, da bi prevzeli bogastva v dobrem stanju. Delavci, zdaj je čas, da agitirate in jačate socialistično stranko v prid svoje zmage.

Konferenca Prosvetne matice in JSZ v Waukeganu

V nedeljo 30. oktobra bo v Waukeganu v Slov. nar. domu konferenca društev Prosvetne matice in klubov JSZ. Prične se dopoldne. Popoldne bo velik shod, na katerem nastopijo angleški in slovenski govorniki. Po shodu bo domača zabava.

Farmarji za soc. stranko

V Nebraski je bila ustanovljena pod vodstvom John M. Paul-a "Farmarska liga za Thomasa in Maurerja". Njena naloga je agitirati za socialistične kandidate. Razen farmarjev in Nebraski so v odboru te lige zastopani tudi farmarji držav Arkansas, Wyoming in Oklahoma.

Naše priredbe

Detroit, Mich. — Shod soc. stranke 1. oktobra ob 8. zvečer v Cass Tehnical High School. Govornik župan Daniel W. Hoan.

Chicago, Ill. — shod v sredo 5. oktobra v dvorani SNPJ. Glavna govornika James H. Maurer in William Cunnea.

Detroit, Mich. — Klub št. 115 JSZ priredi s sodelovanjem kluba št. 114 v soboto 8. okt. v Slov. del. domu shod in zabavo v prid Proletarca.

Sheboygan, Wis. — Kampajnski shod enkrat oktobra. Datum objavimo v kratkem.

Chicago, Ill. — Cankarjeva drama "Hlapi" v nedeljo 23. oktobra v dvorani ČSPS.

Waukegan, Ill. — V nedeljo 30. oktobra v Slov. nar. domu konferenca in shod društev Prosvetne matice in klubov JSZ.

USPELA PRIREDITEV.

Piknika v Chicagu, ki je bil prirejen dne 25. sept. v prid Proletarca, se je udeležilo več ljudi kot so jih prireditelji pričakovali. Posebno proti večerju se je sešla velika družba in se zabavala do konca.

ŠVEDSKA ZOPET POD SOC. VLADO

Socialno demokratična stranka na Švedskem zmagala v volilnem boju.

Pri volitvah v državni zbor 18. sept. so dobili socialisti 14 mandatov več kot so jih imeli v prejšnji zbornici in so blizu večine. Reakcionarne stranke so bile poražene. Kot najjača stranka so bili socialisti pozvani, da sestavijo vlado. To nalogo je prevzel v imenu soc. stranke Albin Hansson.

Profit Fordove tovarne v Franciji

Fordova avtomobilska tovarna v Franciji je napravila lani 15 in pol milijona frankov dobička.

THOMASOVI SHODI.

Norman Thomas bo govoril oktobra v raznih krajih dežele povprečno na dveh do treh shodih vsak dan. V Pittsburghu, Pa., kamor se pričakuje mnogo Slovencev, bo govoril 24. oktobra.

Oboji v eni vreči

Grafta je prav toliko v republikanski kakor v demokratiški stranki. V New Yorku je preiskava ugotovila, da je demokratiška uprava newyorške občine do vrata v korupciji. Ker se mu je lumparije dokazalo, si je šel bivši župan Walker hladiti jezo v Evropo.

V Clevelandu so koncem septembra uvedli preiskavo proti republikanskemu grafiarjem, katerim na čelu je Maurice Maschke. Gre se za vsoto okrog \$200,000.

PROČ VRŽENI GLASOVI.

Vsak delavec, ki glasuje za demokrato ali republikansko stranko, zavrže svoj glas sebi in delavstvu v škodo.

LOTERIJA, KATERA JE PRINESLA RAZEN DOBITKOV ŠE MARSIKAJ

Loterije so v Zed. državah prepovedane. Vzlic temu se igraja posebno v družabnih pdp. organizacij še mnogo "vrečk". Bratska organizacija Loyal Order of Moose, kateri načeljuje bivši delavski tajnik, sedanji zvezni senator James J. Davis iz Pennsylvania, zvest politiki republikanske stranke, pa je vodila loterijski "rakot" na debelo. V imenu dobrodelnosti je dobila l. 1930 na ta način okrog \$3,000,000, toda le malo od te vsote je šlo v blagajno organizacije. Pročjaleci sreč so dobivali provizije, glavni promoter je dobil sto petdeset tisoč dolarjev, in senator Davis, ki je multimilijonar, pa je dobil \$172,000. Zvezna oblast je nastopila proti njim ne zato, ker so goljufali svoje bratsko organizacijo, ampak ker so vodili loterijo. Od treh nakolektanih milijonov so razdelili za dobitke \$53,000.

Izhaja vsak četrtek. Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Subscriptions rates: United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

PROLETAREC 3639 W. 26th ST., CHICAGO, ILL. Telephone: Rockwell 2864.

546

Preiskave v prid advokatom

Državni pravnik čikaškega okraja preiskuje, če je Samuel Insull pri svojih tatinjskih manipulacijah kršil ilinoiske zakone.

Državni pravnik okraja Lake z uradom v Waukeganu pa je začetkom septembra nehaj s prosekutiranjem bankirjev, ki so upropastili denarne zavode v omenjenem mestu.

Trockijeve nepravilike

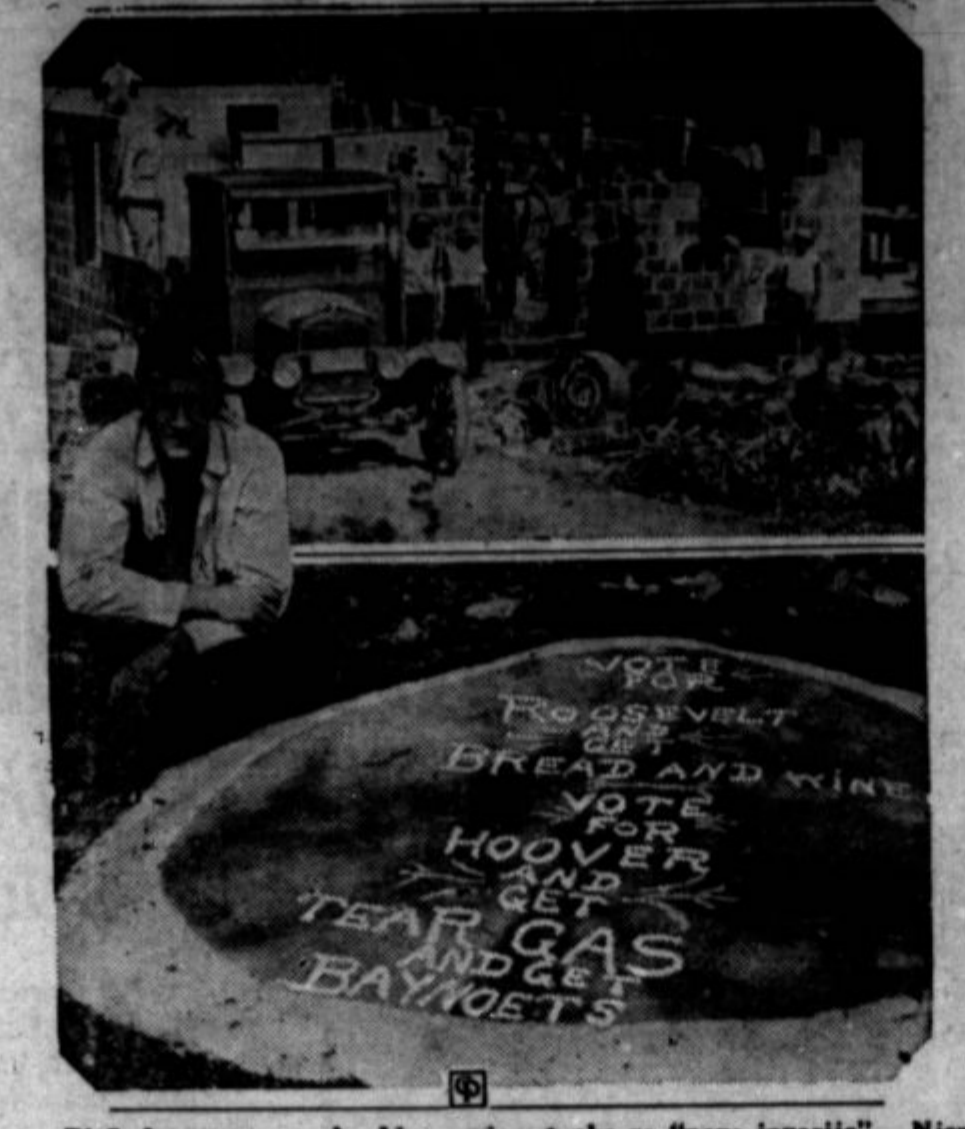
Leo Trocki je bil poleg Lenina glavni krmar ruske boljševiške revolucije. Ko bi bil umrl par let po prevratu, bi imel grob v Kremli in bi ga slavili kakor Lenina.

Odgovornost za krizo

Dasi je sedanja gospodarska polomljada svetovnega značaja, ni nikakega vzroka, čemu naj v Zed. državah, kjer je vsega v izobilju, trpi pomanjkanje in strada milijone ljudi.

Demokratje in republikanci priznavajo, da imamo veliko krizo v gostih. Ali odgovornost zanjo vale drug na drugega.

Neumna "politika" bivših vojakov

Bivša bonusna armada zbira svoje ostanke za "novo invazijo". Njeno poveljstvo pod načelnikom Walter W. Watersa ima zdaj svoj stan v Camp Sherry, Pa.

Iz Johnstowna

Johnstown, Pa. — Klub št. 5 je sklenil obdržati svoje seje v raznih naselbinah tega kraja, kjer mu je delokrog.

Goljufiva politika

LaSalle, Ill. — Politikaški kapitalistični strank se silovito tepejo za glasove, ne s pestmi, ampak z zavajanjem volilcev.

Snoy o agitaciji

Bridgeport, O. — Dne 8. sept. sem se napotil v Sharon, Pa. Na poti sem se ustavil v Girardu.

Shodi in druge priredbe v Detroitu

Klub št. 115 JSZ v Detroitu priredi s sodelovanjem kluba št. 114 in mladinskega odseka shod ter zabavo v prid socialistične agitacije in v pomoč Proletarcu.

Naša kampanja v Ohio

Cleveland, O. — Bilo je težko delo, a vzlic temu smo nabrali dovolj podpisov—namreč okrog trideset tisoč in več—in z njimi izvojevali, da naša lista pride na glasovnico.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

Uspešen shod s. J. Ovna

Forest City, Pa. — Nič ni bolj mučnega kot če skličete shod, na katerem ni udeležbe, ali pa, če govornik ne zadovolji publike.

Shod 11. sept. pa je imel prav dobro udeležbo in govornik Joško Oven si je pridobil simpatije vseh navzočih.

Dvomi, da bi mogoč avdienco zadovoljiti kateri govornik boljše kakor jo je Oven.

Priključil se je ter jo osvojil na prvi pogled. Govoril je skoro dve uri, najprej v angleškem in potem v slovenskem jeziku.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

SIMPATJE Z BELOUŠKO IN BOJ PROTI PAJKU

To je pač tužna povest, ki je že imela svoj konec. Začetek je imela v St. Charlesu, Michigan, v zidnici, kjer so sesale običnega vodovoda. Tja je po nesreči zalezala belouška in se zapletla v pajkove mreže.

Shodi in druge priredbe v Detroitu

Klub št. 115 JSZ v Detroitu priredi s sodelovanjem kluba št. 114 in mladinskega odseka shod ter zabavo v prid socialistične agitacije in v pomoč Proletarcu.

Naša kampanja v Ohio

Cleveland, O. — Bilo je težko delo, a vzlic temu smo nabrali dovolj podpisov—namreč okrog trideset tisoč in več—in z njimi izvojevali, da naša lista pride na glasovnico.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

SIMPATJE Z BELOUŠKO IN BOJ PROTI PAJKU

To je pač tužna povest, ki je že imela svoj konec. Začetek je imela v St. Charlesu, Michigan, v zidnici, kjer so sesale običnega vodovoda. Tja je po nesreči zalezala belouška in se zapletla v pajkove mreže.

Shodi in druge priredbe v Detroitu

Klub št. 115 JSZ v Detroitu priredi s sodelovanjem kluba št. 114 in mladinskega odseka shod ter zabavo v prid socialistične agitacije in v pomoč Proletarcu.

Letake z napadi na Thomasa in soc. stranko

(tako oni razumejo boj proti kapitalizmu). Ljudem je ta golazen znana in so jo ignorirali. Uspeh shoda je bil velikanski.

Uspešen shod s. J. Ovna

Forest City, Pa. — Nič ni bolj mučnega kot če skličete shod, na katerem ni udeležbe, ali pa, če govornik ne zadovolji publike.

Shod 11. sept. pa je imel prav dobro udeležbo

in govornik Joško Oven si je pridobil simpatije vseh navzočih. Ljudje so prišli iz vseh sosednjih naselbin.

Dvomi, da bi mogoč avdienco zadovoljiti kateri govornik boljše kakor jo je Oven.

Priključil se je ter jo osvojil na prvi pogled. Govoril je skoro dve uri, najprej v angleškem in potem v slovenskem jeziku.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

SIMPATJE Z BELOUŠKO IN BOJ PROTI PAJKU

To je pač tužna povest, ki je že imela svoj konec. Začetek je imela v St. Charlesu, Michigan, v zidnici, kjer so sesale običnega vodovoda. Tja je po nesreči zalezala belouška in se zapletla v pajkove mreže.

Shodi in druge priredbe v Detroitu

Klub št. 115 JSZ v Detroitu priredi s sodelovanjem kluba št. 114 in mladinskega odseka shod ter zabavo v prid socialistične agitacije in v pomoč Proletarcu.

Naša kampanja v Ohio

Cleveland, O. — Bilo je težko delo, a vzlic temu smo nabrali dovolj podpisov—namreč okrog trideset tisoč in več—in z njimi izvojevali, da naša lista pride na glasovnico.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

"Proletarec se bori proti Jugoslaviji"

V listu "Hrvatska" z dne 15. septembra ima dr. Fr. Pavlič dolg članek, v katerem odgovarja na razne obdolžitve Ivana Palandača proti takozvani Jugoslovanski centralni organizaciji in konzulu G. Kolombatoviču.

Uspešen shod s. J. Ovna

Forest City, Pa. — Nič ni bolj mučnega kot če skličete shod, na katerem ni udeležbe, ali pa, če govornik ne zadovolji publike.

Shod 11. sept. pa je imel prav dobro udeležbo

in govornik Joško Oven si je pridobil simpatije vseh navzočih. Ljudje so prišli iz vseh sosednjih naselbin.

Dvomi, da bi mogoč avdienco zadovoljiti kateri govornik boljše kakor jo je Oven.

Priključil se je ter jo osvojil na prvi pogled. Govoril je skoro dve uri, najprej v angleškem in potem v slovenskem jeziku.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

SIMPATJE Z BELOUŠKO IN BOJ PROTI PAJKU

To je pač tužna povest, ki je že imela svoj konec. Začetek je imela v St. Charlesu, Michigan, v zidnici, kjer so sesale običnega vodovoda. Tja je po nesreči zalezala belouška in se zapletla v pajkove mreže.

Shodi in druge priredbe v Detroitu

Klub št. 115 JSZ v Detroitu priredi s sodelovanjem kluba št. 114 in mladinskega odseka shod ter zabavo v prid socialistične agitacije in v pomoč Proletarcu.

Naša kampanja v Ohio

Cleveland, O. — Bilo je težko delo, a vzlic temu smo nabrali dovolj podpisov—namreč okrog trideset tisoč in več—in z njimi izvojevali, da naša lista pride na glasovnico.

Delovanje kluba št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — Ulični shod na S. Millard in 26. cesti prošli četrtek je bil velik uspeh. Nihče ga ni motil.

Koncert "Delavca"

Cleveland, O. — Pevski zbor "Delavec", odsek kluba št. 28, priredi koncert v Slov. del. dvorani na Prince ave. v nedeljo 13. novembra.—J. Bergoch.

AGITATORJI NA DELU

Izkaz naročnin, ki so jih poslali agitatorji "Proletarca".

X. izkaz.

Vse naročnine, ki jih pošljejo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štete na bazi polletnih naročnin.

Poslali so:

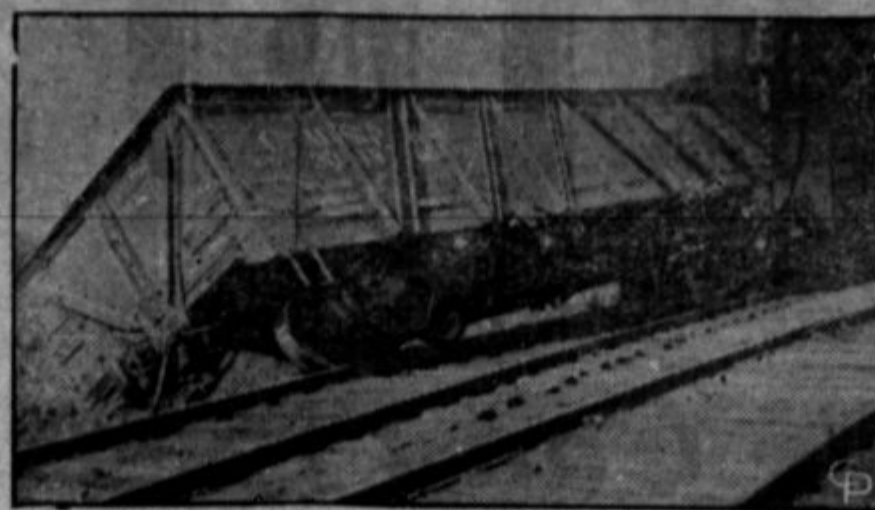
- Joseph Snoy, Bridgeport, O. 45 1/2
Anton Jankovich, Cleveland, O. 25
Tancek in Dobrovolc, Girard, O. 15 1/2
Chas. Pogorelec, na agitaciji v Clevelandu 14
Anton Vicič, Chicago, Ill. 13 1/2
John Zornik, Detroit, Mich. 6
Jacob Rozic, Milwaukee, Wis. 8
John Jereb, Rock Springs, Wyo. 8
Frank Bogataj, Coraopolis, Pa. 4 1/2
John Teran, Ely, Minn. 4
Frank Cesen, Detroit, Mich. 4
Rudolph Potočnik, Detroit, Mich. 4
Anton Zaitz, Forest City, Pa. 3
Anton Sular, Arma, Kans. 2 1/2
Frank Matkovich, West Allis, Wis. 2
Nick Triller, Library, Pa. 2
Mike Krultz, Willard, Wis. 2
Anton Zornik, Herminie, Pa. 2
Frank Kramar, Farrell, Pa. 2
Frank Petavs, Little Falls, N. Y. 2
James Dekleva, Gowanda, N. Y. 2
John Kosin, Girard, O. 2
K. Erznovnik, Red Lodge, Mont. 1
Anton Tratinik, Diamondville, Wyo. 1
John Tancek, Girard, O. 1
Frank Bozich, Chicago, Ill. 1/2
Frank Martinjak, La Salle, Ill. 1/2
Louis Kveder, Johnstown, Pa. 1/2
Skupaj v tem izkazu (4 tedne) 181 polletnih naročnin. Prejlnji izkaz (4 tedne) 179 1/2.

Iščejo napake

Najslabši med slabimi so tisti delavci v delavski politiki, ki iščejo napake in hibe samo na ljudeh, kateri jim žele pomagati. Ti so sami na sebi napaka.

Provokatorji delajo po ovinkih

delujejo pod maskami in se za svoj uspeh zanašajo na ignorantnost množice.

Tornado, ki je divjal v okraju Wyoming, Iowa, je razjedal farme in popeljal v pasu pet milj dolžina in tri četrte milje širine. Kakšna je bila njegova moč, vidite na tej sliki. Dvignil je težki tovorni vagon ter ga vrzel na nasip tik proga.

TISKOVNI FOND "PROLETARCA"

V pokritje obveznosti Proletarca tiskarni je treba zbrati v tiskovni fond najmanj \$2.500. V ta namen se je upravni odbor obrnil na posamezne sodruge, na naročnike in klube za prispevke in sodelovanje v agitaciji.

Prispevki v tem izkazu so \$96.30. Prejšnji izkaz \$552.05, skupaj \$648.35. Še manjka do kvote \$1.851.65. Prispevali so:

- V. izkaz. Cleveland, O. Konferenca št. 2 JSZ \$25; po \$1: Frank Barbich in Anton Colaric; Frank Dacar 25c, skupaj \$27.25. Chicago, Ill. Edward Branisel (Cleveland) \$5; po 50c: Vinko Ločnikar in Fr. Udovih; Delas 35c; Iv. Molek 30c; po 25c: Anton Barilar (Pittsburgh), Justin Salts, neimenovan, Jacob Zupancic, A. Pac, Jos. Gerbaj, Frances Vider in Fred A. Vidar; Phillip Godina 20c; Anton Medved 10c; neimenovan 5c, skupaj \$9.00 (nabral Anton Višič na Savinjem pikniku).

- Strabane, Pa. Dr. Postojnska jama št. 138 SNPJ \$5; John Troha 25c, skupaj \$5.25. Forest City, Pa. Po \$1: Jos. Jamnik, Felix Gričar in Fr. Rataic, skupaj \$3 (poslal Frank Rataic).

- Parkehill, Pa. Po \$1: A. Gabrenja in Mary Zabirc; po 25c: Jos. Budna, M. Lovko, J. Lovše in Fr. Korelec, skupaj \$3 (poslal Frank Podboy). Detroit, Mich. Po 50c: Leo Junko, A. Grum in Andrew Grum Jr.; po 25c: Jos. Korsic, P. Oceppek, Jos. Klančnik in J. Berlig, skupaj \$2.50 (poslal Anton Grum).

- Johantown, Pa. Andrew Vidrich \$5.00. Morgan, Pa. Dr. št. 6 SNPJ \$5.00. W. Newton, Pa. Nabrano med neimenovanimi \$5.50; klub št. 32 JSZ \$1, skupaj \$6.50 (poslal Joseph Jovan).

- Seward, N. Y. Frank Lipar \$5.00. Gross, Kans. Po 25c: John Kunešek, Mrs. Jarc, Louis Karlinger in John Sular; po 15c: Martin Kruič, Fr. Jelovčan, Agnes Močnik in Mrs. Pošan; po 10c: Louis Pestotnik, Jos. Dolanc, Jos. Per, Mike Strgar, Fr. Štrukel, John Zlogar, John Dolar, Anton Potočnik, John Kalušar in Ted Carnino; po 5c: John Zelemnik in Ignac Skodlar, skupaj \$2.70 (nabrano na pikniku Kana federacije SNPJ; poslal John Sular).

- Johantown, Pa. Ilija Bubalo \$1; John Bombach 50c; Frank Rovani 25c; po 10c: Geo Raspotnik in John Sular.

Milwaukee Leader. Največji ameriški socialistični dnevnik. Naročnina: \$5.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na tri mesece. Naslov: 540 Juneau Ave. MILWAUKEE, WIS.

Baretincic & Son. POGREBNI ZAVOD. 424 Broad Street JOHNSTOWN, PA. Tel. 1475.

Dr. John J. Zavertnik. PHYSICIAN AND SURGEON. OFFICE HOURS AT 3724 W. 26th Street. Tel. Crawford 2212.

Dr. Otis M. Walter. ZDRAVNIK IN KIRURG. 4002 W. 26th Street Chicago. Uradne ure od 1. do 6 pop. izvenzaj nedelje.

"New Leader". angleški socialistični tednik. Izhaja v New Yorku. Naročnina \$2 na leto, \$1 na pol leta. Najboljše urejevanje angleški socialistični list v Ameriki.

"PROSVETA". Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00. Ustanovljajte nova društva. Deset članov (le) je treba za novo društvo.

Leo Stock, skupaj 50c (poslal Frank Cerar). Pittsburgh, Pa. Anton Barilar 50c. Strabane, Pa. John Chesnik 50c. Gowanda, N. Y. Tony Klun 50c. Girard, O. John Kosin 60c. Gillespie, Ill. Po 25c: John Krains in George Veršič, skupaj 50c (poslal John Krains).

Konvencija socialistične stranke v Michigani. Konvencija soc. stranke države Michigan se je vršila 17. sept. v mestu Grand Rapids.

Sreda 5. oktobra zvečer bo govoril na shodu v dvorani SNPJ v Chicagu James H. Maurer. Razen njega nastopi William H. Cunnea in več drugih govornikov.

Maurer v Chicagu.—O našem tisku in drugo. Chicago, Ill. — Razširjeno delavsko časopisje bi bilo še posebno potrebno v krizi, kakor je sedanja.

Dr. Andrew Furlan. DENTIST. Office hours: at 3959 Ogden Ave., Chicago: Wednesday, Thurs. and Friday, 9-12 A. M. 1-5 and 6-8 P. M.

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA. 2009 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tel. Crawford 1382.

SUNSHINE — FRESH AIR AND GOOD PURE MILK. Balance Your Daily Diet With WENCEL'S DAIRY PRODUCTS GOOD PURE MILK.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE NARODNA TISKARNA. 2142-2150 BLUE ISLAND AVENUE CHICAGO, ILL.

TISKOVINE. SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA ATLANTIC PRG. & PUB. CO. 2656-58 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.

P. ZOLA: RIM. Poslovenil Etbin Kristan. (Nadaljevanje.) Naposled pa se je nasmehnil, rekoč: "Čujte, morda najdeva kakšno sredstvo, da si izsiliva vstop... Ce imate popoldne pristo, greva skupaj na zajtrk, pa se potem vrnova, da ogledava zbirko antik. Posređilo se mi bo pač, da se sestanem s svojim bratrom, ne glede na to, da bi naju srečen slučaj lahko dovedel celo pred papeža, kadar se izprehaja po vrtovih."

dvoran sestavljeni muzej, ki obstoja pravzaprav iz treh, iz jako starega muzeja Plo-Clementino, iz Museo Chiaramonti in iz Braccio-Nuovo, to je cel svet, ki se je našel v zemlji, pa so ga izkopali in ga poveličujejo v jasni dnevni svetlobi. Dve uri je hodil mladi duhovnik od dvorane do dvorane, oslepljen od teh mojstrskih del, omamljen od tolike genialnosti in tolike lepote. Čudil se ni glasovitim delom, Laokoonu in belvederskemu Apolonu, tudi ne Meleagrovim kipom, niti ne Herkulovemu torsu. Bolj ga je pograbil celotna slika, brezštevilna množina Vener, Bacchov, oboževanih cesarjev in cesaric, vsa ta krasna bujnost lepih, vzvišenih teles, ki so slavila neumrlost življenja.

ADAM MILKOVIČ. SMOLA KAPITALISTA MEJAČA. Humoristična tragedija.

(Nadaljevanje.) V tem času je začela Suzana od nekje glasno prerekanje in upitje tete Jane na pomoč. Ko je Suzana pribežala pred vrata, je tudi ona glasno kriknila, je tudi ona glasno kriknila, je tudi ona glasno kriknila.

"Izdajalec!" se je otepal z rokami žid Petelin in lezel izpod Peter Mejačevega trebuha, ki ga je bil dušil kakor mornar. Potem je zgrabil svojega nasprotnika prav po bobalinski za lase, se nanje obesil in grozil: "Jaz ti bom pokazal, izdajalec! Kar pojdi in povej, da si plačilo že dobil!"

Potem, ko jih je Suzana nekaj časa zaman mirila, se ji je končno le posrečilo napraviti hipen premor. "Moj Bog!" je rekla in skočila k Petru Mejaču. "Dragi Peter Mejač, kaj..."

"Kaj?" je odskočila teta Jana in zakrillila z rokami. Bojeviti Anton Petelin, ki se je bil tudi že postavil na noge, je topo buljil predse in se stresal. Očividno se že dolgo ni bil tako razburil. Peter Mejač je stal popolnoma mirno. Ves razmršen je bil. Tudi on je topo gledal predse.

Pol ure kasneje je rekla teta Jana: "Skoda, da smo vse sadike pomendrali!" Do pravega razpoloženja pa ta dan kar ni prišlo. Taka pomota! Seveda Peter Mejač se je nikoli ni pretepal, tako je vsaj trdil. Nikoli razven enkrat da, a to je bilo tiste nesrečne dni ko so delavske mase navallele na banko in ga je prileten človek udaril dvakrat z vo silo po ustih, on pa je zamahnil samo enkrat in še takrat mimo njegove glave. In takrat da, na to pa je že

skoro pozabil, ko je poročniku Burji pljunil v uho, pa mu je za prilepil zausnico. Tega tudi Suzani seveda doslej še ni bil povedal, pa je bil zato ves čas obrnjen k njej in je sploh najraje ž njó govoril. Cez čas jo je celo po otroku vprašal, in ko ga je Suzana poklicala, je res pritekel. Ta čas se je Peter Mejač upravičeno začudil: "Saj otrok vendar ni belokolec! Cisto črn je!"

"Ha, ha, ha..." se je nasmehal gospod Petelin. "No," je zmajal Peter Mejač z glavo, "da je solnce v teh krajih tako žgoče, nisem mislil." "To je od saj, gospod ravnatelj!" se je naklonila gospa Jana. "A takoj!" Mali Peter se je nato priklonil, potem skočil k vratom, vsem pokazal iz neznanih vzrokov dolg jezik in zbežal. Po večerji ko je odšla teta Jana z gospodom Petrom Mejačem na vrt, sta iz neznanih vzrokov pričela prepir Suzana in tovarnar Anton Petelin. Dolgo sta se glasno menila in mali Peterček je mogel razumeti le to, ko je rekla Suzana gospodu Petelinu: "Za otroka mi že ni tako, a da ne prejmem nobenega denarja! In to že pol leta! To je sramota! Fuj! Fuj!"

Gospod Petelin ji je nato nastavlil svoj žep in rekel: "Kar pljuni vanj, vsaj ne bom praznega po svetu nosil. Denarja pa ne manjka samo tebi, ampak marsikomu in meni tudi, saj veš, kako so naredili z nami... Čakaj mogoče pa se kaj kmalu ta sodrga nasiti s tujim denarjem — potem pričnem iznova, vse se bo vrnilo, bogastvo in sreča in tudi ti prejmeš svoje..."

Zakaj neki to? je pomislil mali Peter, potem pa pogledal tega gospoda Petelina, je mislil in stopil k njemu in mu kar hitro povedal tisto pesem: "Naša puta je piška imela, kokokokodajs — in vesela petlinu zapela, kokodajs..."

Gospod Petelin je srepo pogledal Suzano. "To je tvoja zabela. Hvala! Zelim le, da bi se res kmalu poročila, kdo bo neki vedno poslušal ta očitjanja!" (Dalje prihodnjič.)

Listnica uredništva. Dokler bo Proletarac moral valed ekonomskih razmer izhajati na 4. namesto na 8. straneh, bomo objavljali iz poslanih dopisov le najvažnejše. Krajšanje je torej zaradi omejenega prostora neizogibno, kar naj poročevalci in čitatelji upoštevajo.

Velik shod v Pittsburghu. Shod dne 5. sept. v Pittsburghu, na katerem sta bila glavna govornika člana ekskutivne soc. stranke Morris Hilquit in Sprague Coolidge, je imel izredno veliko udeležbo. Dvorana natlačena. Na priredbi zvečer je bila servirana večerja in potem smo zopet čuli govornike. Kolekta v kampanjski fond je znašala \$632.50.

MAURER V CHICAGU. V sredo 5. oktobra ob 7:30 zvečer bo govoril v Chicagu v dvorani SNPJ James H. Maurer.

Royal Bakery. SLOVENSKA UNIJSKA PEKARNA. ANTON F. ŽAGAR, lastnik. 1724 S. Sheridan Rd., No. Chicago, Ill. Tel. 5524.

PARABLE OF THE GOOD SAMARITAN

By ADAM COALDIGGER.

Once upon a time a man went up to Jericho carrying a powerful big brute on his shoulders, for the road to Jericho was infested with robbers.

The man was shaky on his shanks. There was naught in his belly, his pockets were empty and if the robbers had gone through him, they would have found nothing more valuable than a good appetite.

However, alongside the road to Jericho grew many bananas, apples, and plums, which was very good. But whenever the shaky-shanked man gathered a banana and was set to set his teeth into it, the powerful brute on his back relieved him of the banana, devoured the meat thereof, and restored to his teeth naught but the peeling.

And whenever Shaky-shanks picked an apple and was about to pass it into the reception chamber of his breadbasket, the powerful brute relieved him of the apple and restored only the core.

And whenever Shaky-shanks gathered to himself a plum, the powerful brute appropriated the plum and restored to him only the stone.

This went on and on and as it went on and on, Shaky-shanks grew weaker and weaker and wearier and wearier and he complained bitterly about the load on his back and the emptiness that was in his bread-basket.

But at such times the powerful one would pat his back, which by that time was full of water blisters and saddle-sores, and spake also:

"My good fellow, your load is heavy and your bread basket contains naught but leavings and longing. But thou carriest a precious load, which shouldst fill thy heart with great pride, for thou art the chief support of Law and Order on the road to Jericho.

"Were it not for you, oh Shaky-shanks, life and property along the road to Jericho would be no safer from robbers than the bananas, apples, and plums

OF GREATEST IMPORTANCE

The paramount importance of piling up a great vote for Norman Thomas and James H. Maurer and other Socialist candidates this year is so imperative that it must be impressed upon every working man and woman and everyone else who can be reached.

The two old parties are marking time. There is simply no way to make progress except by giving the Socialists the reins of power or casting so many votes for them that the other parties will be frightened into making concessions to the common people by the enactment of good laws.

That our ticket will poll a slashing vote we have no doubt. Everything points that way.

For instance, the Washington correspondent of The New Republic says, "In Washington, from both Democrats and Republicans, there come to me day after day stories of the number of people who say they are going to vote for Norman Thomas, the Socialist candidate for the presidency."

that passed through your hands."

And whenever Shaky-shanks heard these words of praise, he perked up and staggled on, the great pride filling his heart making him forget all about his trials and troubles. And this went on until they came to a place called "Side-road-drive-slow", where they met the Good Samaritan.

And when the good Samaritan learned of the sad plight of Shaky-shanks, he prayed the powerful one to dismount and having done even so, he poured oil and wine into the water blisters and saddle sores of the poor man.

This pleased the powerful one greatly for he was a good man at heart and was strong for charity so long as it did not come out of his own pockets.

Then having done all this, the Good Samaritan spake to Shaky-shanks, saying: "My brother, why doth thou carry this big lummock on your sore back, who devoureth thy substance and giveth thee the pain in thy neck?"

"Far be it from me gainsaying what thou hast said concerning the substance and pain in the neck, but dost thou not know that the big one is protecting me against the robbers who infest the road to Jericho?"

Hearing this, the Good Samaritan smiled sadly and said: "Poor brother, doth thou not know that thou art carrying the biggest robber of all of them on thy own shoulder?"

And when the twain heard this, they cried in loud voices, "Bolshevik, Bolshevik!" meaning blasphemers of the Commandments, and they fell upon the Good Samaritan crying, "If thou dost not like the way we run this country, why in the hell don't you go back where you come from?" and beat him up cruelly.

When last seen, the sheriff of Jerusalem was selling the roof from over the head of Shaky-shanks to protect him against the thatch makers of Canaan.—American Guardian.

We are well aware that some of those who vote Socialist will do so only because they are disgusted with the futility of the old parties. We would much prefer that all who vote our ticket would understand the public questions and vote because of their understanding; but we want them to vote our ticket anyhow, and start themselves in the right direction. We have faith to believe that they will acquire a more complete understanding later, and that they will never go back to the old parties.

Others are already acquiring a complete understanding. They have come to stay, because they realize that there is no way out of the prevailing difficulties except through Socialism.

But those who have already signified their intention to vote Socialist are by no means enough. We need several million more. Everyone who understands should help to make Socialist votes from now until election. It is supremely important.

We Can Produce for All

By Upton Sinclair

Now capitalism is a system so peculiar, so incredible, that if a man were to come from another planet, and be told that in our cities the little children are hungry because out on the plains of North Dakota the farmers have raised too much grain: if he were told that the children of shoemakers have to go barefooted in winter time, can't go to school because their fathers have made too many shoes, the visitor from another planet would say: "That is impossible; that is an insane idea." But that is that idea upon which our whole civilization stands at the present hour, and it is the condition upon

which it is going to fall; because it is impossible that working men all over the world should consent to stay out of work and see their children starve, because they have invented and manufactured machines which can turn out too large a product.

Why must we go to foreign countries and sell them our goods which are needed at home? Why should we not use them at home? Why should we not operate the machines, and use them to make goods for ourselves instead of for idlers? The reason is because we don't own the machines; because our property system is different, and if you are talking about trying to change that system, then you are a disturber of the peace, and you are a dangerous character.

Now get this clearly in your minds. We have today in America every means and opportunity for the production of plenty and comfort for every person in the country

who is willing to work. There may be a few idlers, a few defectives who are not willing to work; I am not talking about those. I am talking about involuntary poverty, and I say that we have the means of producing plenty for everybody who wants work. We have enormous tracts of valuable land and we have great agricultural machines and we can produce every kind of food in abundance. We have proven that, but we can't get it to the hungry people. Hungry people are not consumers, they are bums. They haven't got the purchase price, and so they don't count in our society. And that same thing applies to clothing; it applies to shelter, it applies to every means of comfort and even of luxury, of plenty for all. Only one thing is needed, and that is that we should change our system of production for the benefit of private individuals into a system of production for use and for the common welfare of all.

Each Against All

The present social order is a ridiculous mechanism, in which portions of the whole are in conflict and acting against the whole. We see each class in society desiring, from interest, the misfortune of the other classes, placing in every way, individual interest in opposition to public good. The lawyer wishes litigations and suits, particularly among the rich; the physician desires sickness. (The latter would be ruined if everybody died without disease, as would the former if all quarrels were settled by arbitration.) The soldier wants a war, which will carry off half his comrades and secure him promotion; the undertaker wants burials; monopolists and forestallers want famine, to double or treble the price of grain; the architect, the carpenter, the mason, want conflagrations, that will burn down a hundred houses to give activity to their branches of business.

—Charles Fourier.

BONDS and BONDS

Although the United States public debt, notwithstanding the recent increases, is still less than \$20,000,000,000, it should not be concluded that this is all the people of the country owe. They have to pay the debts of private corporations as well as the debts of the government.

There are many billions of dollars of bonds in railroads and other great industries. The interest charges on all these bonds are a colossal sum, and they are added to the charges for commodities or services. The people pay them when they buy goods or pay rates. They are as much a charge upon the people as the govern-

ment bonds are—and they draw a higher rate of interest.

These bonds continually increase in amount. To be sure, some of the companies go into bankruptcy, and the bonds are wholly or partly repudiated, and pass out of existence. But that does not decrease the total, for other industries issue new bonds, especially in fairly good times, and keep the total amount increasing. And the people pay.

We know of no way in which the people can escape from this huge and increasing burden except to change from the capitalistic system of industry to the Socialist system.

—The Milwaukee Leader.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

Primary elections in Milwaukee disclose a great advance for Socialism. People are belated when gains are made but our comrades should be overwhelmed with joy. They tell us that the Socialist primary vote increased nearly 300%. Milwaukee has already been the Socialist stronghold to increase its vote so magnificently at a time when the citizens are generally disfavoring public officials of all kinds because of what the depression has brought upon them, is certainly reason to believe that the Milwaukee comrades are performing a marvelous job. They use their ability and available funds to advantage. Their effective system of Socialist teaching should be copied by other Socialists in localities where clubs exist.

The Milwaukee County election results are all the more gratifying in the face of the severe jolt given the La Follette progressives in Wisconsin. The most progressive State in the Union has dumped its progressive republican leader. And that is where the Socialists and progressives differ. No matter how many offices the Socialists might control they would continue teaching the people, to prepare them for a cooperative commonwealth while the independent republicans, what can they teach, no matter how progressive. This set back for the progressives will give the Socialists a clearer road. Many who voted for the progressives will vote the Socialist ticket in the final election. Of course, quite a number of them will turn democrat for revenge.

Often times some of our comrades would disagree with us in the manner in which the Milwaukee comrades progressed. For some, they did not follow the theories of Socialism close enough. Yet, it seems to me that they have made up in practice where they might have failed in theory. After all it is the practical experience that is most important. It is the practical work that brings results. We agree that they have Americanized the movement a good deal but that has brought them good results without any great sacrifices, and results is what counts. Milwaukee's comrades have shown that they were good leaders and the constant increase in votes makes us say that they are gaining the confidence of the voters.

Club No. 1 JSF went on record favoring the publishing of America for All after the elections, at its meeting last Friday night. Justine

Zalts reported that the Cook County organization approved about 120 applications for membership, also, the three new clubs were chartered in the county during the past month. Joseph Owen outlined his campaign tour. Every meeting was a rousing success and the people now, as never before, are willing to hear the Socialist message; "they are willing to work for Socialism", he said. He was especially pleased with the results in Pennsylvania.

The Socialist Party of Illinois has filed 40,000 signatures petitioning for a right on the State ballot, getting 15,000 signatures more than necessary and so Illinois will have the Socialist nominees at the November elections on the ballot. For awhile it was feared that we were going to fall in the attempt but the final spurt carried us way over the necessary number. Now that we are assured of a place on the ballot our job is to roll up every friend and worker for the elections. We must get voters and watchers. An appeal has been sent out to line up watchers for every polling place and every comrade and sympathizer should respond.

It is well to note that Norman Thomas is receiving nearly seven per cent of the straw vote cast in the Literary Digest, a national publication. Some judge from that that Thomas should receive 2 1/2 million votes in the election. However, it seems to me, that every few of the workers of hand secure this straw ballot. From which one can conclude that Thomas should get even more than 2 1/2 million votes, because those underneath are hardest hit and should respond with votes for Thomas. People watch the results of the Digest poll with eagerness however because in the past they actually predicted the sentiment of election. It is gratifying to note that all of the candidates of the smaller parties put together received only a fraction of Thomas' votes thus far. The Socialist Party is the third party now but will soon be the second party when they force the democrats and republicans to fuse.

Have you written a personal letter to all your best friends to induce them to vote for Thomas? Big bankers do it. So do corporations because it's to their advantage. Workers should copy some of the methods of the bankers and corporations. Send your friends a letter and literature with an appeal to vote for Thomas.

SENSELESS CULTIVATING

It is folly to fertilize the branches of the tree when—

The life-giving roots are being utterly neglected.

Johnstown Reports

Approximately three hundred Slovanes were present at the picnic sponsored by our Socialist club on Sunday, September 18th at the City Park. The principal speaker was Comrade Joseph Owen from Chicago. His speech and his humor aroused and pleased many of this listeners. Many remarked that they could listen to him for hours. Comrade Anton Garden, another Chicagoan was at our picnic, who was also asked to say a few words. His short talk was very good. A number of out-of-town comrades were with us, namely: Rozman, Zagar, and Godina, three young comrades from the newly organized JSF branch at Farrell-Sharon, Pa., who motored to Johnstown and bringing comrade Owen along. The Shink family and Pauline Vitigoy from West Newton; from Latrobe, the Fradel family were present and quite a few comrades and sympathizers from our neighboring towns. Socialist Party Platforms, printed in Slovane were distributed and a lot of Thomas and Maurer buttons were sold. The evening was spent in dancing to the tunes of an accordion played by Frank Korcha and Stanley Kobal.

Three prospects were present together with five members of the English Section at our last meeting held at the Moxham Hall. A general discussion on Socialism followed after the regular business session.

The next meeting will be held on Sunday, October 16th at the Slovane Hall in Franklin Boro, at 2:30 o'clock.

The English Branch in Johnstown has been conducting a series of street meetings at Union Park or Napoleon and Market Sts. So far two meetings have been held and were addressed by Dr. William J. VanEsen, candidate for U. S. Senator on the Socialist ticket and Robert Lieberman, both of Pittsburgh. Both meetings attracted a large crowd. A lot of literature was sold and free literature distributed. As yet we haven't been notified of another meeting but the secretary has informed me that they will try and have such a meeting each week. She also informed me that it is almost impossible to have Norman Thomas here before the election, but that they are contemplating in securing Mayor Dan. W. Hoan.

Several days ago the Johnstown papers announced that the program has been completed for the annual Beth Zion Forum. It reports that the outstanding event will be a debate between Norman Thomas, Socialist candidate for president, who will explain, "Why I Am A Socialist", and Rabbi Marius Ranson, of East Orange, New Jersey, who will give his views "Why He Is Not A Socialist". The date is for Monday, March 20th, 1933. This, we predict will attract the attention of a lot of people.

Frances Langerhote, Johnstown, Pa.

**REPEAL UNEMPLOYMENT
END THE SYSTEM'S
HORRORS
VOTE SOCIALIST**